

UZASADNIENIE

W sprawie z powództwa M. P. przeciwko Skarbowi Państwa – Aresztowi Śledczemu w Ł. o zapłatę, Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi wyrokiem z dnia 18 września 2015 r. oddalił powództwo, przyznał pełnomocnikowi powoda z urzędu wynagrodzenie w kwocie 147,60 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu, przyznał Skarbowi Państwa – Komendzie Wojewódzkiej Policji w Ł. kwotę 20 zł tytułem zwrotu kosztów konwojowania powoda na rozprawę oraz nie obciążył powoda pozostałymi kosztami postępowania.

[wyrok k.167]

W rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy poczynił ustalenia faktyczne, w oparciu o które wydał kwestionowany wyrok, a które w całości podziela i przyjmuje za własne Sąd II instancji. W tej sytuacji nie istnieje potrzeba ich powtarzania, bowiem - jak wielokrotnie podkreślał Sąd Najwyższy - w wypadku orzeczenia oddalającego apelację, wydanego na podstawie materiału zgromadzonego w postępowaniu w pierwszej instancji, bez uzupełniania postępowania dowodowego, sąd odwoławczy nie musi powtarzać dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych; wystarczy stwierdzenie, że ustalenia sądu pierwszej instancji podziela i przyjmuje za swoje, tak m. in. Sąd Najwyższy w orzeczeniach z dnia 13.12.1935 r., C III 680/34, Zb. Urz. 1936, poz. 379; z dnia 14.02.1938 r., C II 2613/37, Przegląd Sądowy z 1938 r., poz. 380; z dnia 10.11.1998 r., III CKN 792/98, OSNC z 1999 r., nr 4, poz. 83; z dnia 6 lipca 2011 r., I CSK 67/11, nie publ.; z dnia 14.02.2013r., II CSK 292/12, Lex 1318346).

[uzasadnienie k.168-180]

Powód zaskarżył powyższy wyrok w całości, zarzucając naruszenie przepisów:

1. art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie przez Sąd I instancji dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów oraz brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego oraz regułami logiki, poprzez:

- bezzasadną odmowę nadania waloru wiarygodności zeznaniom powoda w zakresie dotyczącym wyrażenia przez powoda zgody na uczestniczenie w pogrzebie ojca w dniu 20 lutego 2014 r., pomimo zastosowania wobec niego zabezpieczeń w postaci konwojowania przez funkcjonariuszy Służby Więziennej oraz obowiązku noszenia tzw. „odzieży skarbowej”, braku rezygnacji powoda z uczestniczenia w pogrzebie ojca, niewykonania przez pozwanego decyzji Dyrektora Aresztu Śledczego w Ł. z dnia 19 lutego 2014 r. dotyczącej udzielenia zezwolenia w trybie art. 141a § 1 k.k.w.;

- bezzasadną odmowę nadania waloru wiarygodności zeznaniom świadka R. P. w zakresie dotyczącym braku rezygnacji powoda z uczestnictwa w pogrzebie ojca, chęci powoda by uczestniczyć w pogrzebie, stanu psychicznego powoda w związku z jego nieobecnością na pogrzebie;

- przyznanie waloru wiarygodności zeznaniom świadków K. D. i P. P. oraz dokumentom w postaci notatki służbowej z dnia 20 lutego 2014 r. sporządzonej przez K. D. i notatki służbowej z dnia 21 lutego 2014 r. sporządzonej przez P. P. w zakresie dotyczącym zgłoszenia przez powoda odmowy uczestniczenia w pogrzebie ojca, pomimo że zeznania świadków oraz treść notatek są sprzeczne ze sobą i wykluczają się wzajemnie;

- bezzasadne uznanie zeznań świadków E. P. i A. W. za niewnoszące nic do sprawy i pominięcie ich w zakresie dotyczącym chęci powoda uczestniczenia w pogrzebie ojca oraz stanu psychicznego powoda po pogrzebie ojca, pomimo że ustalenie wyżej wskazanej okoliczności ma istotne znaczenie dla ustalenia stanu faktycznego w przedmiotowej sprawie, a w konsekwencji również dla jej rozstrzygnięcia;

- bezzasadne uznanie zeznań świadka S. C. za niewnoszące nic do sprawy i pominięcie ich w zakresie dotyczącym konieczności noszenia przez osadzonych tzw. „odzieży skarbowej” podczas wykonywania czynności poza terenem

Aresztu Śledczego w Ł. oraz procedury wycofywania konwojów w przypadku odmowy skorzystania z przepustki przez osadzonego, pomimo że ustalenie wyżej wskazanej okoliczności ma istotne znaczenie dla ustalenia stanu faktycznego w przedmiotowej sprawie, a w konsekwencji dla jej rozstrzygnięcia;

- bezzasadnym pominięciu dowodu z dokumentów dotyczących zezwolenia i sposobu udzielenia powodowi przepustki w dniach 7 lutego i 24 kwietnia 2015 r., pomimo że wynikało z nich, że w krótkim odstępie czasu przed i po pogrzebie ojca powód korzystał z przepustek pod nadzorem konwojujących go funkcjonariuszy Służby Więziennej, podczas których ubrany był w tzw. „odzież skarbową”,

co doprowadziło do błędnego ustalenia przez Sąd I instancji, że powód zrezygnował z uczestniczenia w pogrzebie ojca ze względu na konieczność noszenia podczas uroczystości pogrzebowej tzw. „odzieży skarbowej”, a w konsekwencji doprowadziło do oddalenia powództwa;

2. art. 227 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku dowodowego powoda o przesłuchanie w charakterze świadka D. K. na okoliczność niedoprowadzenia powoda na pogrzeb ojca i przyczyn tego niedoprowadzenia, pomimo że według powoda świadek posiadał istotne informacje w przedmiotowej sprawie;

3. art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie w przedmiotowej sprawie;

4. art. 24 k.c. oraz art. 448 k.c. poprzez jego błędne niezastosowanie w przedmiotowej sprawie.

W konkluzji apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości. Ponadto wniósł o rozpoznanie przez Sąd II instancji postanowienia Sądu I instancji z dnia 16 września 2015 r. oddalającego wniosek dowodowy powoda o przesłuchanie w charakterze świadka D. K. na okoliczność nie doprowadzenia powoda na pogrzeb ojca i przyczyn tego niedoprowadzenia. Jednocześnie pełnomocnik powoda wniósł o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym, nieopłaconej w całości ani w części.

[apelacja k.184-191, e-protokół rozprawy 00:07:30-00:10:35 CD k.253]

Pełnomocnik strony pozwanej wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej zwrotu kosztów za II instancję.

[e-protokół rozprawy 00:10:35-00:16:49 CD k.253]

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Uwzględniając zarzut naruszenia przepisu art. 227 k.p.c., Sąd Okręgowy dopuścił dowód z zeznań świadka D. K., która zeznała na okoliczność niedoprowadzenia powoda na pogrzeb ojca i przyczyn tego niedoprowadzenia, tak, jak wniósł o to powód.

Co do zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., to stwierdzić należy, że – jak wielokrotnie już podkreślano w orzecznictwie – Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu Sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej, niż przyjął Sąd, wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie, niż ocena Sądu. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie Sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona. Natomiast jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.)

i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Nie jest więc wystarczającym uzasadnieniem zarzutu naruszenia normy art. 233 § 1 k.p.c. przedstawienie przez stronę skarżącą własnej oceny dowodów i wyrażenie dezaprobaty dla oceny prezentowanej przez Sąd pierwszej instancji, tak jak uczynił to powód w swej apelacji. Strona skarżąca ma bowiem obowiązek wykazania naruszenia przez Sąd paradygmatu oceny wynikającego z art. 233 § 1 k.p.c., a zatem wykazania, że Sąd wywiódł z materiału procesowego wnioski sprzeczne z zasadami logiki lub doświadczenia życiowego, względnie pominął w swojej ocenie istotne dla rozstrzygnięcia wnioski, wynikające z konkretnych dowodów, natomiast temu powód jako strona skarżąca nie sprostował.

Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy dokonał oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym zeznań powoda, świadków oraz złożonych dokumentów. W sposób szczegółowy odniósł się do dowodów, którym nie dał wiary, zestawiając je z pozostałymi dowodami zgromadzonymi w sprawie i w sposób wyczerpujący wyjaśniając przyczyny, dla których pominął określone dowody, bądź uznał je za niewiarygodne. Sąd Okręgowy w pełni podziela tą ocenę dowodów.

W tym miejscu należy podkreślić, że zeznania powoda w zakresie, w jakim twierdził, że nie zrezygnował z uczestnictwa w pogrzebie ojca, nie są wiarygodne. Od początku, składając wniosek o przepustkę losową, powód chciał jechać bez konwoju, co wiązało się z obowiązkiem założenia przez niego charakterystycznej tzw. „odzieży skarbowej”, która niewątpliwie wyróżniałaby go wśród uczestników pogrzebu. Wersji powoda nie potwierdzają zeznania świadków E. P. – matki i A. W. – siostry powoda. Matka powoda zeznała, że nie wie czy syn uzyskał przepustkę. Nie wiedziała również, dlaczego nie został dowieziony na pogrzeb ojca. Siostra powoda zeznała, że od matki jej wiadomo, że brat nie otrzymał zgody na uczestniczenie w pogrzebie, co nie jest prawdą, albowiem powód uzyskał taką formalną zgodę. Świadek D. K. – była konkubina powoda, zeznała, że powód nie został doprowadzony na pogrzeb ojca, albowiem chciał jechać na uroczystość bez funkcjonariuszy, nie chciał być konwojowany (e-protokół (...):05:14-00:07:30 CD k.253).

Zeznania świadka R. P. nie wniosły niczego do rozpoznania sprawy. Świadek zeznał, że nie pamięta sytuacji związanej z nieobecnością powoda na pogrzebie ojca, nie pamięta, co się stało. Ponadto dodał, że powód „chyba nie zrezygnował”, a zatem świadek ten nie był w stanie przytoczyć faktów w sposób rzetelny i wiarygodny.

Spór między stronami nie dotyczył procedury konwojowania ale okoliczności czy powód faktycznie sam zrezygnował z uczestnictwa w pogrzebie ojca pod konwojem, czy też został tego prawa pozbawiony. Świadek S. C. zeznał na początku, że dokładnie sprawy nie pamięta. Jego zeznania dotyczyły procedur i zasad konwojowania osadzonych na czynności poza terenem Aresztu Śledczego, które nie były sporne między stronami i jako takie nie były istotne dla rozpoznania sprawy.

Zarówno z zeznań świadków K. D., jak i P. P. wynika, że to powód sam odmówił udziału w ceremonii pogrzebowej swego ojca, albowiem nie chciał opuścić Aresztu pod konwojem, w towarzystwie funkcjonariuszy i w charakterystycznym ubraniu. Zeznania ww. świadków w tym zakresie w pełni korespondują z treścią sporządzonych przez nich jako funkcjonariuszy notatek urzędowych z dnia 20 i 21 lutego 2014 r.

Okoliczność, że powodowi udzielono przepustek w dniach 7 lutego i 24 kwietnia 2015 r., podczas których był on konwojowany w tzw. „odzieży skarbowej”, nie ma znaczenia dla rozpoznania niniejszej sprawy. Fakt, czy powód wcześniej, bądź później był konwojowany na wizyty w szpitalu u ojca i u siostry, nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Tym bardziej, że w przypadku pogrzebu powód od początku ubiegał się o przepustkę ale bez konwoju.

Zarzut naruszenia art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie w przedmiotowej sprawie oraz art. 24 k.c. i art. 448 k.c. poprzez jego błędne niezastosowanie w przedmiotowej sprawie nie jest zasadny. Skoro powód sam z własnej woli w dniu pogrzebu ojca zrezygnował z opuszczenia Aresztu Śledczego, albowiem nie chciał uczestniczyć w ceremonii pod konwojem i w charakterystycznej odzieży, to nie można mówić o tym, że jego dobra osobiste zostały naruszone przez stronę pozwaną, która udzieliła powodowi zgody na udział w pogrzebie, jednak na

warunkach przewidzianych w k.k.w., których powód nie chciał zaakceptować. Tym samym więc sam pozbawił się możliwości wzięcia udziału w pogrzebie ojca.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

O kosztach procesu w pkt 2 wyroku Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 2 ust. 1 i 2, § 10 ust. 1 pkt 25 i § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 490) w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804) i zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Powód korzystał z pomocy prawnej udzielonej mu z urzędu przez adw. J. J.. Pomoc ta, zgodnie z oświadczeniem pełnomocnika powoda, nie została opłacona w całości ani w części. Mając powyższe na uwadze, na podstawie § 19 w zw. § 2 ust. 1-3, § 11 ust. 1 pkt 25 i § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 461) w zw. z § 22 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016 r., poz. 1714), Sąd przyznał i nakazał wypłacić z funduszy Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi na rzecz pełnomocnika powoda kwotę 73,80 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej.